

בש"פ 4995/21 - מדינת ישראל נגד עטוויה אבו עראר, אסמעיל אבו עראר, עמאד אבו עראר

בבית המשפט העליון

בש"פ 4995/21

ל
פ
נ
ד
ה
ש
ו
פ
ט
ג
י
ק
ר
א

מ
מ
ב
ק
ש
ת
ש
ר
א
ל

נגד

ב
מ
ש
ט
ב
ו
ם
ה
א
ב
ו
ע
ר
א
ר
2
.
א
ס
מ
ע
ו
ל
א
ב
ו
ע
ר
א
ר
3
.
ע
מ
א
ד
א
ב
ו
ע
ר
א
ר

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996;
ת"פ 44571-10-20 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמוד 2

י"ב באב התשפ"א (21.7.2021)

תאריך הישיבה:

עו"ד שרית חתוקה
עו"ד שאדי נאטור; עו"ד הדר איל

בשם המבקשת:
בשם המשיבים:

החלטה

בקשה ראשונה להארכת מעצרים של המשיבים מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בתשעים ימים, החל מיום 22.7.2021, או עד מתן פסק דין בת"פ 44571-10-20 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

הליכי המעצר עד כה

1. ביום 22.10.2020, הוגש נגד המשיבים כתב אישום לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. על פי עובדות כתב האישום, במסגרת סכסוך משפחות, החליטו המשיבים, ביחד עם פארס אבו עראר (להלן: פארס), כולם אחים, לירות לעבר ביתו של המתלונן. לשם כך, התחמשו המשיבים ופארס באקדח ושני רובי סער מסוג M-16, ונסעו ברכב לכיוון ביתו של המתלונן כאשר המשיב 1 נוהג ברכב. בהגיעם לבית המתלונן, יצאו המשיבים 2-3 מהרכב כשכל אחד מהם אוחז ברובה סער מסוג M-16 ופארס יצא מהרכב כשהוא אוחז באקדח, והחלו לירות. לאחר מכן, נכנסו חזרה לרכב ונמלטו מהמקום בנסיעה מהירה, כשהמשיב 1 נוהג ברכב. כתוצאה מהירי נגרם נזק לביתו ולרכבו של המתלונן. למען שלמות התמונה, יצוין כי בשלב מסוים במהלך האירוע נורה פארס ובהמשך, כתוצאה מהירי, נהרג.

בגין האמור, הואשמו המשיבים בביצוע העבירות הבאות בצוותא חדא (מכוח סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק)): נשיאת נשק ותחמושת, עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק; ירי מנשק חם באזור מגורים, עבירה לפי סעיף 340א(ב)(1)+(2) לחוק; הסתייעות ברכב לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961; חבלה במזיד ברכב, עבירה לפי סעיף 413 לחוק; והיזק במזיד לרכוש, עבירה לפי סעיף 452 לחוק.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. לאחר שב"כ המשיבים הסכים לקיומן של ראיות לכאורה, הופנו המשיבים בהסכמה לקבלת תסקיר מעצר בעניינם. בתסקירי המעצר שהוגשו, צוין שירות המבחן כי המשיבים נעדרים עבר פלילי וכי בין משפחת המשיבים למשפחת המתלונן נחתם הסכם "הודנה" שבו התחייבו הצדדים לנסות ולפתור את הסכסוך ביניהם תוך שלושה חודשים. שירות המבחן העריך את מסוכנותם של המשיבים כבינונית, בעיקר נוכח היעדר אפשרות לשלול קיומן של עמדות המאפשרות שימוש בנשק לצורך פתרון סכסוכים. חרף זאת, נוכח התרשמותו מסמכותם של המפקחים המוצעים ובכללם אב המשפחה, ולאור הסכם ההודנה, המליץ שירות המבחן על שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר בביתם בפיקוח.

בעקבות קבלת תסקירי המעצר, הורה בית המשפט על עריכת תסקירים משלימים בידי שירות המבחן, לשם בחינת אפשרות מעצרם של המשיבים בפיקוח אלקטרוני. בתסקירים המשלימים שהוגשו, ציין שירות המבחן כי אינו רואה מניעה למעצר המשיבים בפיקוח אלקטרוני, אך העריך כי ניתן להשיג את תכלית המעצר גם בשחרורם לחלופת מעצר בפיקוח מפקחים, ללא צורך במעצרם בפיקוח אלקטרוני.

3. ביום 10.12.2020, התקיים דיון בעניין הבקשה למעצרם של המשיבים עד תום ההליכים. בהחלטתו, עמד בית המשפט על החומרה היתרה שמצויה בעבירות המיוחסות למשיבים, לרבות נסיבות ביצוען: ירי חסר אבחנה ברובי סער, לכיוון בית מגורים ובתוך שכונת מגורים, למטרת פגיעה. כמו כן, דחה בית המשפט את טענת המשיבים כי יש בהסכם ההודנה כדי להקטין את רמת הסיכון. בית המשפט ציין כי ניסיון סולחה קודם בין המשפחות כשל, ולא ניתן להפיג את החשש מהתלקחות הסכסוך, וזאת בעיקר נוכח האמור בתסקירי שירות המבחן, לפיהם המשיבים מגלים מחויבות והזדהות עם בני המשפחה, באופן שעלול לפגוע בשיקול דעתם ולהוביל לכדי התנהלות אלימה. לכך הוסיף בית המשפט את העובדה כי הנשקים שבהם נעשה שימוש מעולם לא אותרו. בית המשפט קבע כך: "מי יודע מתי תקרא שוב החובה המשפחתית אל הדגל ואל הנשק, ומדובר ברמת סיכון שגם פיקוח אלקטרוני ומפקחים איכותיים, אינם יכולים להקטין לרמה נשלטת, להכיל ולנטר את הסיכון". נוכח כל האמור, הורה בית המשפט על מעצרם של המשיבים עד תום ההליכים.

4. המשיבים הגישו ערר על החלטה זו, אך לאחר ששמעו את הערות בית המשפט בדיון, חזרו בהם מן הערר תוך שמירה על זכותם להגיש בקשה לעיון חוזר בתוך מספר חודשים. השופט ע' גרוסקופף קבע כי בשלב זה מקובלת עליו החלטת בית משפט קמא, וכי ככל שיתארך המעצר בעקבות התמשכות ההליכים בתיק, בפרט מעבר לשישה חודשים, ניתן יהיה לשקול מחדש את מערך האיזונים (בש"פ 8809/20, החלטה מיום 23.12.2020).

5. ביום 8.3.2021, הגישו המשיבים לבית המשפט בקשה לעיון חוזר. בקשה זו נדחתה, משום שטרם חלפו שישה חודשים ממועד מעצרם, כאמור בהחלטתו של השופט גרוסקופף. ערר שהוגש על החלטה זו נידון אף הוא בפני השופט גרוסקופף, ונדחה מטעמים דומים, כאשר הוסכם כי המשיבים יוכלו להגיש בקשה לעיון חוזר בחלוף שישה חודשים למעצרם. בד בבד, הורה בית המשפט לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים בעניינם של המשיבים.

6. ביום 27.4.2021, ולאחר שהתקבלו התסקירים המשלימים, התקיים דיון בבקשה לעיון חוזר שהגישו המשיבים. בית המשפט עמד על כך ששירות המבחן שב וחזר על המלצתו לשחרור המשיבים 2 ו-3 למעצר בית בפיקוח קרובי משפחה, חרף העובדה כי הסיכון הנשקף מהם עודנו מוערך כבינוני. יחד עם זאת, חזר בו שירות המבחן מהמלצתו לשחרור המשיב 1, משום שהתרשם כי המפקחים שהוצעו יתקשו להוות עבורו גורם מציב גבול ומפחית סיכון. בית המשפט ציין כי מן התסקירים עולה כי בין המשפחות עודנה תוססת עוינות, כי לא נחתם הסכם סולחה ואף קיומו של הסכם הודנה אינו ברור. עוד ציין בית המשפט כי שירות המבחן חוזר ומדגיש את התנהגות המשיבים מתוך הזדהות ומחויבות משפחתית. בית המשפט קבע כי הפער שבין התנהגותם הנורמטיבית של המשיבים עובר לאירוע, לבין השתלחות פרועה וירי חסר הבחנה במהלך האירוע, מעורר חשש ממשי, במיוחד בהצטרפו לתחושת השליחות המשפחתית ולתחושות הקשות בעקבות פטירת אחיהם של המשיבים, פארס. לפיכך, קבע בית המשפט כי מעצר בית או מעצר בפיקוח אלקטרוני, המשמש רק אמצעי מתריע ולא מונע, אינם יכולים להוות מחסום מספק מפני עוצמת הסיכון הנשקפת מהמשיבים ודחה את הבקשה לעיון חוזר.

ההלך העיקרי

7. כאמור, ביום 22.10.2020 הוגש כתב האישום. באותו מועד בוצעה הקראה פורמאלית של כתב האישום ודין לשם מענה לכתב האישום נקבע ליום 11.12.2020. ביום 1.12.2020, ביקש ב"כ המשיבים דחייה של הדיון לצורך לימוד חומרי התיק והדיון נדחה ליום 12.1.2021. בהמשך, נדחה הדיון בשנית ליום 9.3.2021, בשל מצב החירום בשל התפשטות נגיף הקורונה.

ביני לביני, ביום 5.1.2021, נחתמה תעודת חיסיון, וביום 8.3.2021, הגישו המשיבים עתירה לגילוי ראייה חסויה. הדיון בעתירה נקבע ליום 22.4.2021, אך נדחה מאז ארבע פעמים, לבקשת ב"כ המשיבים, לשם למידת חומר הראיות וכדי לאפשר לצדדים למצות את הליך המשא ומתן שמתקיים ביניהם. ביום 20.7.2021, התקיים דיון תזכורת, שבסופו הורה בית המשפט המחוזי על העברת פרוטוקול הדיון לסגנית הנשיאה לשם קביעת מותב שישמע את הראיות, ובמקביל, נשלחו הצדדים להמשך משא ומתן.

טענות הצדדים

8. לטענת המבקשת, מסוכנותם הרבה של המשיבים נלמדת מהמיוחס להם בכתב האישום, עת נסעו לבית משפחת המתלון וביצעו ירי מסיבי, כשהם מצוידים בשני רובי סער ואקדח. לעמדת המבקשת, כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן, אמנם המתלון טוען כי אינו חושש משחרור המשיבים, אך בין המשפחות אין הסכם הודנה תקף ובוודאי לא הסכם סולחה, וממילא הסכם שכזה כבר נכשל בעבר. נוכח העובדה כי לא נתפסו הנשקים מיום ביצוע הירי ולאור מות אחיהם של המשיבים במהלך האירוע, המשיבה סבורה כי הסכסוך שריר וקיים וישנו חשש להתלקחות חוזרת ולביצוע אירועי אלימות נוספים מצד המשיבים.

אשר לקצב התקדמות ההליך, המבקשת מציינת כי העובדה שטרם ניתן מענה לכתב האישום נובעת בעיקרה מבקשות דחייה חוזרות ונשנות של המשיבים לדחיית מועד הדיון בעתירה לגילוי ראייה חסויה, נוכח משא ומתן מתקדם בין הצדדים.

9. בדיון שהתקיים לפניי, טען ב"כ המשיבים כי בחלוף תשעה חודשי מעצר לא בוצע ולו מענה לכתב האישום, ואין מקום לזקוף את הדחיות בהליך לצרכי משא ומתן לחובת המשיבים. עוד טען, בהסתמך על החלטתו הנ"ל של השופט גרוסקופף מיום 23.12.2020, כי אם בית המשפט סבר כי יש לבחון מחדש את מערך האיזונים בחלוף שישה חודשי מעצר, קל וחומר שיש לעשות זאת כעת בחלוף תשעה חודשים. כמו כן, טען כי הסכסוך בין המשפחות "כבוי", למרות שאין הסכם סולחה; כי התסקירים שהתקבלו בעניינם של המשיבים מעידים על מסוכנות בינונית בלבד; וכי יש לזקוף לזכותם של המשיבים את היעדר עברם הפלילי. נוכח כל האמור, עתר ב"כ המשיבים להורות על חלופת מעצר מרוחקת, באיזוק אלקטרוני.

10. בתשובה, טענה ב"כ המבקשת, כי בשיחה עם נציג בכיר במשטרה, נמסר כי ישנו הסכם הודנה, אך הסכסוך עודנו קיים והמשפחות ממתינות לתוצאות המשפט וכי חלק נכבד מהדחיות בהליך נזקפות לחובת התנהלות המשיבים.

11. הלכה היא, כי לצורך הכרעה בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, יש לאזן בין זכות הנאשם לחירות לבין שמירה על שלום הציבור ובטחונו, ועל ניהולו התקין של ההליך המשפטי. בגדרם של השיקולים, ניתן למנות, בין היתר, את מידת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם; חומרת העבירות המיוחסות לו; החשש מפני שיבוש הליכי משפט; והאפשרות להימלטות הנאשם מן הדין (ראו, למשל: בש"פ 8106/19 מדינת ישראל נ' ותד, פסקה 9 (17.12.2019)).

12. מקובלת עליי עמדת המבקשת כי המעשים המיוחסים למשיבים בכתב האישום מעידים על המסוכנות הנשקפת מהם. עוד אעיר, כי גם הערכת מסוכנות "בינונית", כפי שהעריך שירות המבחן - הרי היא מסוכנות לכל דבר ועניין. עוד מקובלת עליי עמדת בית משפט קמא בהחלטתו מיום 27.4.2021, כי הפער הגדול בין אורח החיים הנורמטיבי שקיימו המשיבים לבין נסיבות האירוע מושא כתב האישום המיוחס להם, מעיד על מסוכנותם. כמו כן, יש בכך כדי להעיד על האימפולסיביות שבהתנהגותם ומכאן גם הצורך להבטיח את שלום הציבור ובטחונו, בשים לב לכך שגם הנשקים בהם בוצעו המעשים המיוחסים לא אותרו. כבר נפסק, כי תנאי הכרחי לכך שבית המשפט ישקול העברתו של עצור למעצר בפיקוח אלקטרוני, מצוי ביכולת בית המשפט לתת בו אמון (בש"פ 2705/21 מדינת ישראל נ' סלאימה, פסקה 10 (21.4.2021)), ולעת הזו אינני סבור כי תנאי זה מתמלא. כך בפרט ביחס למשיב 1 אשר שירות המבחן חזר בו מן ההמלצה למעצרו בפיקוח האלקטרוני.

13. אשר להשפעת הסכם ההודנה על הליכי המעצר, במקום אחר ציינתי:

"הסכם הסולחה שנחתם בין הצדדים, הינו בבחינת רך שנולד זה עתה, התפתחות חדשה ובלתי צפויה. בהינתן עומק סכסוך הדמים ארוך השנים בין הצדדים, רק בחלוף זמן מעריכת הסכם הסולחה ולאחר שיוכח כי פני הצדדים אכן לשלום יציב ולא 'להפסקת אש' זמנית, ניתן יהיה לשקול נתון זה של עריכת סולחה במכלול השיקולים בבוא בית המשפט להורות על חלופת מעצר כלשהי" (בש"פ 556/21 מדינת ישראל נ' אל ג'ואברה, פסקה 7 (7.2.2021)).

דברים אלו יפים לענייננו ואף מקל וחומר. שעה שאין בנמצא כלל הסכם סולחה, טענת ב"כ המשיבים כי המצב בין המשפחות עומד על קרקע יציבה - אינה יכולה להתקבל. ניתן לטעון שאחת הסיבות לרגיעה היא דווקא הימצאותם של המשיבים במעצר. אך כפי שציין בית משפט קמא בהחלטותיו - מי לידנו יתקע כי עם שחרורם של המשיבים לא יתלקח הסכסוך מחדש? זאת במיוחד, על רקע מות אחיהם של המשיבים במהלך האירוע ותחושת המחויבות וההזדהות שהם מגלים עם בני המשפחה, כמפורט בתסקירי שירות המבחן.

14. אמנם קצב התקדמות ההליך אינו משביע רצון, אך אין בעובדה זו לבדה כדי להטות את הכף לעבר שחרורם של המשיבים ממעצר מאחורי סורג ובריח, לעת הזו. גם העובדה כי בין הצדדים מתקיימים מגעים אינה צריכה להוביל לבקשות דחייה כה רבות בהליך העיקרי. חזקה על המותב אליו יופנה התיק כי יפעל לכך שיינתן מענה לכתב האישום ויקבע מועדים לשמיעת הוכחות בהקדם, בהתאם ליומנו.

15. נוכח כל האמור, לא מצאתי כי בנקודת זמן זו, של בקשה ראשונה להארכת מעצר, נעה נקודת האיזון לעבר

שחרורם של המשיבים ממעצר.

16. אשר על כן, הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיבים מוארך בתשעים ימים, החל מיום 22.7.2021, או עד מתן פסק דין בת"פ 44571-10-20 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ד באב התשפ"א (23.7.2021).

ש ו פ ט
